

Vozmistr/vozmistrová (kód: 37-046-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo dopravy
Skupina oborů:	Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání:	Vozmistr
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci železničních vozidel	4
Orientace v oběhu a technických parametrech železničních souprav a vozidel	3
Orientace v dokumentaci a v základních informacích železniční dopravy pro činnosti Vozmistra	4
Provádění posunu	3
Provádění technických prohlídek železničních vozů všech typů ve vnitrostátním i mezinárodním provozu	4
Obsluha brzd železničních vozů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci železničních vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat nejdůležitější normy a technickou dokumentaci železničních vozidel	Písemné ověření
b) Prokázat znalost obsahu nejdůležitějších norem a technické dokumentace železničních vozidel	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v oběhu a technických parametrech železničních souprav a vozidel

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit podstatu oběhu železničních souprav a vozidel	Ústní ověření
b) Prokázat znalost technických parametrů železničních souprav a obsluhovat technická zařízení železničních vozů (osvětlení, klimatizace apod.)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat a vyhotovit náležitosti pro železniční soupravy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v dokumentaci a v základních informacích železniční dopravy pro činnosti Vozmistra

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat předpisy a legislativní dokumenty pro železniční dopravu	Písemné ověření
b) Prokázat znalost základní terminologie železniční dopravy	Ústní ověření
c) Vysvětlit organizaci práce a pracovní postupy při provozování železniční dopravy	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění posunu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat jednotlivé druhy posunu	Ústní ověření
b) Prokázat znalost povinností a zákazů před a během posunu	Ústní ověření
c) Vysvětlit posun přes přejezdy	Ústní ověření
d) Vysvětlit posun na kolejích ve spádu	Ústní ověření
e) Provést posun hnacími vozidly	Praktické předvedení
f) Vysvětlit posun jinými prostředky (posun ruční, silničními vozidly a mechanizačními prostředky)	Ústní ověření
g) Vysvětlit posun vozidly nepřivěšenými k hnacímu vozidlu (posun odrazem, spouštění vozidel, posun s doprovodem a posun trhnutím)	Ústní ověření
h) Provést svěšování a rozvěšování vozů	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění technických prohlídek železničních vozů všech typů ve vnitrostátním i mezinárodním provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy a obsah technických prohlídek	Písemné a ústní ověření
b) Popsat způsob zjišťování a ohlašování závad	Písemné a ústní ověření
c) Uvést technické požadavky na osobní železniční vozy v provozu	Ústní ověření
d) Uvést technické požadavky na nákladní železniční vozy v provozu	Ústní ověření
e) Provést technickou prohlídku železničního vozu	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
f) Zjistit a odstranit závadu na železničním voze	Praktické předvedení s ústním vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha brzd železničních vozů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat funkce jednotlivých druhů brzd a jejich použití	Ústní ověření
b) Předvést postup při zkoušce průběžné brzdy	Praktické předvedení
c) Předvést postup k obsluze ruční brzdy	Praktické předvedení s ústním vysvětlením
d) Popsat postup při poruše brzd	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.

Kritéria musí být ověřována v navazujících činnostech s využitím daných technologických postupů, zejména v oblasti technických prohlídek a obsluhy brzd železničních vozů. Při ověřování kritérií formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů i k časovému hledisku zvládnutí operací.

Při ověřování kompetence Orientace v oběhu a technických parametrech železničních souprav a vozidel, kritérium c) se provede sepsání Výkazu vozidel a Zprávy o brzdění na základě modelové sestavy vlaku.

Při ověřování kompetence Provádění posunu, kritéria b) se vyžaduje popis zákazů a omezení při manipulaci s vozy vzhledem k jejich konstrukci a nákladu.

Při ověřování kompetence Provádění posunu, kritéria e) se provede pouze tzv. jednoduchý posun, tj. svěšení a rozvěšení vozidel, případně stlačení či popotažení vozidel, nutné k jejich rozvěšení či svěšení.

Při ověřování kompetence "Provádění technických prohlídek železničních vozů všech typů ve vnitrostátním i mezinárodním provozu" se nejprve provede písemné a ústní ověření kritérií a) až d). Poté se provede praktická technická prohlídka na konkrétním železničním voze, kde bude připravena závada, kterou musí uchazeč zjistit a odstranit, popřípadě popsat, jak zajistí její odstranění. Zjištění a popis způsobu odstranění závady může být ověřován na výukových modelech, případně za použití fotodokumentace závad vzniklých v provozu. Zde se provede simulace možných závad (poškození, opotřebení součástí vozu a závady v naložení a zajištění nákladu), na kterých uchazeč popíše postupy spojené s odstraňováním, hlášením a evidencí závad. Dále uchazeč prokáže dovednosti spojené s používáním měřidel.

Ověřování kritéria d) kompetence Provádění technických prohlídek železničních vozů všech typů ve vnitrostátním i mezinárodním provozu se zaměří mimo jiné na znalost zásad pro naložení a zajištění nákladů na nákladních vozech.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání železničář nebo v oboru se strojírenským zaměřením nebo v oboru s elektrotechnickým zaměřením s praxí v délce minimálně 5 let v typové pozici vozmistr, nebo ve vyšší kvalifikaci, která zahrnuje požadavky na tento kvalifikační stupeň v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně tři roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou se zaměřením na železniční dopravu nebo se strojním zaměřením nebo s elektrotechnickým zaměřením s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti provozování železniční dopravy, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na železniční dopravu nebo se strojním zaměřením nebo s elektrotechnickým zaměřením s praxí v délce minimálně 5 let v oblasti provozování železniční dopravy, nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti provozování železniční dopravy, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo dopravy, www.mdcr.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici železniční vůz v provozním stavu, dopravní prostředky a technická zařízení, pracovní pomůcky (přilba, praporek, svítilna, vysílačka, měřidla, vozmistrovské kladivo), prostory pro teoretickou a praktickou část zkoušky, popis technologických postupů a text předpisů souvisejících s technickými prohlídkami a obsluhou brzd železničních vozidel.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 7 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

České dráhy, a. s.

Dopravní vzdělávací institut, a. s.